

8. Nikodemo na Nyoka wa Shaba

Yohana 3:1-21 (pia Hesabu 21:4-9)

MADA MUHIMU: Kuhesabiwa Haki kwa Imani, Kupokea Haki

[Dhana Muhimu za Injili: Kuhesabiwa Haki, Dhambi - Kutokuamini, Asili ya Imani]

HADITHI:

Siku moja Yesu alikuwa Yerusalemu wakati wa Pasaka na alikuwa akifundisha mchana kutwa. Ilipofika jioni, akatoka kwenda mahali alipokuwa anakaa. Kulipokuwa giza, mtu mmoja alikuja kumwona. Jina lake lilikuwa Nikodemo, na alikuwa mmoja wa watawala wa Wayahudi. Nikodemo akamwambia, “Mwalimu, tunajua kwamba umetoka kwa Mungu kwa maana hakuna mtu awezaye kufanya mambo unayofanya isipokuwa Mungu yu pamoja naye.

Yesu akamjibu, Amin, nakuambia, usipozaliwa mara ya pili, huwezi kuuona Ufalme wa Mungu.

Sasa Nikodemo alichanganyikiwa. Akasema, Awezaje mtu kuzaliwa mara ya pili akiwa mzee? Je, anaweza kuingia tumboni mwa mama yake mara ya pili na kutoka tena?

Yesu akajibu, Amin, amin, nawaambia, Aliyezaliwa kwa mwili ni mwili; bali aliyezaliwa kwa Roho ni roho; ni lazima kuzaliwa mara ya pili.

Nikodemo bado alikuwa amechanganyikiwa. Akasema, “Hili linawezaje kuwa?”

Kwa hiyo, Yesu alimkumbusha tukio fulani katika historia ya Israeli wakati Musa alipokuwa akiwaongoza watu jangwani. Wakati huo Waisraeli walikuwa wamekosa kumtii Mungu, na Mungu alikuwa ametuma nyoka wengi kambini waliokuwa wakiwauma watu wengi. Wengi walikuwa katika maumivu makali na walikuwa wagonjwa na hata kufa. Kisha Israeli wakamlilia Mungu, “Tusaidie! Kisha Mungu akamwambia Musa la kufanya. Akasema, Tengeneza nyoka kwa chuma, umtie juu ya mti mrefu, kisha uweke mti huo katikati ya kambi, mtu akiumwa na nyoka, ni lazima amtazame nyoka-juu ya mti, hatakufa. Na hiki ndicho kilichotokea.

Kisha Yesu akamwambia Nikodemo, “Kama vile Musa alivyomwinua yule nyoka jangwani, vivyo hivyo Mwana wa Adamu hana budi kuinuliwa, ili kila mtu amwaminiye awe na uzima wa milele. Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa Mwanawe pekee, ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele. Kila amwaminiye hahukumiwi; wa Mwana pekee wa Mungu.”

AYA ya KUKUMBUSHA:

- **Yohana 3:16,17** - "Kwa maana jinsi hii Mungu aliupenda ulimwengu, hata akamtoa Mwanawe pekee, ili kila mtu amwaminiye asipotee, bali awe na uzima wa milele. Kila amwaminiye yeye hahukumiwi, bali asiyemwamini amekwisha hukumiwa kwa sababu hakuliamini jina la Mwana pekee wa Mungu."

SWALI LA UTANGULIZI (Kujadili na jirani):

- Unafikiri inamaanisha nini kuzaliwa mara ya pili?

MPITO:

- Hadithi ya leo inatusaidia kuona jinsi wokovu wetu na jinsi tunavyoishi ni kuhusu Yesu.

MJIFUNZE HADITHI PAMOJA (mazoezi ya kusikiliza)

- **Maswali yanayoweza kukusaidia kusikiliza tunaporudia hadithi**
  - Je, Yesu analiletaje Agano la Kale katika siku zake mwenyewe?
  - Yesu analinganisha nini katika hadithi hii?

MUHTASARI wa MSINGI wa Majadiliano (kumsaidia mwezeshaji kuongoza bila kusoma kila kitu):

- **Nikodemo:** Alikuwa nani? Imani yake ilikuwaje?
- **Kuzaliwa Mara ya Pili:** Inamaanisha nini?
- **Yohana 3:16:** Kuzaliwa mara ya pili kunaongoza wapi?
- **Kuhesabiwa Haki kwa Imani:** Je, inahusianaje na Yohana 3:16?
- **Nyoka wa Shaba:** Tunajifunza nini kuhusu imani inayookoa? Kuhusu kitu cha imani yetu?
- **Nikodemo Alibadilika:** Nini kilikuwa tofauti?
- **2 Wakorintho 5:21** - Mfano Mkuu wa Kubadilishana - dhambi yetu / haki ya Kristo.
- **Kuhesabiwa haki kwa matendo:** Je, tunajaribu kujiweka sawa machoni pa Mungu au kwa wengine?
- **Utakaso:** Ni kwa jinsi gani kukumbuka kuhesabiwa haki kwetu kwa imani kila siku kunaweza kutusaidia kubadilika, kukua zaidi kama Yesu?
- **Maombi:** Ni nini kinahitaji kubadilika katika maisha yangu baada ya kusoma hadithi hii? Ni matendo gani, mitazamo, au imani gani? I.e. Je, kutumainia kuhesabiwa haki kwetu kwa neema kwa njia ya imani kunawezaje kuwa msingi wa kukua katika utiifu?
- **Kushiriki:** Nani anahitaji kusikia hadithi hii?

MASWALI ya MAJADILIANO

(pamoja na baadhi ya majibu yanayowezekana)

- **Nikodemo alikuwa nani? Kwa nini ilikuwa hatari kwake kuja kumwona Yesu?**
  - *Alikuwa mtawala wa Wayahudi, mwalimu. Kuhatarishwa kuhukumiwa na Wayahudi wenzao waliompinga Yesu.*
- **Nikodemo akamwambia, “Mwalimu, tunajua kwamba umetoka kwa Mungu kwa maana hakuna mtu awezaye kufanya mambo unayofanya isipokuwa Mungu yu pamoja naye. Nikodemo aliamini nini kuhusu Yesu wakati huu? Tunawezaje kuona kwamba imani yake bado ilikuwa dhaifu?**
  - *Nikodemo alikuwa na imani inayokua. Alikuwa kuuliza maswali. Alijua kwamba Yesu alitoka kwa Mungu.*
  - *Imani yake ilikuwa dhaifu na iliyochanganyikiwa. Alionyesha hofu kwa kuja usiku.*
  - **Je, hii inatufundisha nini kuhusu ubora wa imani ambao Yesu anahitaji ili kuitikia kwetu?**
    - *Yesu kamwe hawakatai wale wanaomjia kwa bidii, ingawa imani yao ni dhaifu au imechanganyikiwa.*

- **Je, Yesu anajibuje maoni/ swali la Nikodemo? Alihangaikia nini zaidi?**
  - *Yesu anajali kuhusu Nikodemo zaidi ya kujitetea au kubishana kuhusu theolojia. Anataka Nikodemo awe katika ufalme wake, azaliwe upya.*
- **Tuna mwelekeo wa kufikiri kwamba tutaokolewa au kuingia katika ufalme wa Mungu ikiwa tunaweza kubadilisha maisha yetu. Tunajifunza nini kutokana na maneno ya Yesu, “Lazima uzaliwe mara ya pili?” Je, "kuzaliwa" ni tofauti gani na "kugeuza maisha yako"?**
  - *Kugeuza maisha yako kumaanisha kuwa utajirekebisha. Kwa mtu kuzaliwa ni kitu kilicho nje ya uwezo wake mwenyewe. Hatuwezi kufanya hivyo kutokea. Mungu pekee ndiye anayeweza kutupa uzima. Tunapaswa kuacha maisha ya zamani. Tumekufa katika dhambi zetu. Ni lazima tuwe hai tena kiroho kupitia kuzaliwa upya.*
- **Katika Yohana 3:16 Yesu anatumia njia tofauti kueleza anachomaanisha kwa kuzaliwa mara ya pili ili kuingia katika ufalme wa Mungu. Anasema nini hapo kuhusu kupata uzima wa milele au kuingia katika ufalme wa Mungu?**
  - *Tunapozaliwa mara ya pili, TUNAMWAMINI Mwana wa pekee ambaye Mungu, kwa upendo wake, amemtuma ulimwenguni, nasi tunapokea uzima wa milele.*
  - ***Kuzaliwa mara ya pili kunaongoza kwenye imani inayookoa.***
- **Kuhesabiwa haki:** Kuhesabiwa haki mbele za Mungu kunamaanisha kuhesabiwa kuwa mwenye haki machoni pake. Kumbuka Abram. *"Alimwamini Mwenyezi Mungu na ikahesabiwa kwake kuwa ni haki."* (Mwanzo 15:6)
  - **Je, ni kwa jinsi gani kuzaliwa mara ya pili ni sawa na kuhesabiwa haki au kuhesabiwa kuwa mwenye haki?**
    - *Kama vile "kuzaliwa mara ya pili" ni kitu ambacho Mungu pekee anaweza kufanya kwa ajili yetu, "kuhesabiwa" kwa haki mbele za Mungu pia ni jambo ambalo Mungu pekee anaweza kufanya kwa ajili yetu.*
    - *Imani katika Kristo inayohesabia haki inamaanisha kupokea tu neema yake. Haki yake au wokovu wake unatolewa kwetu na kupokelewa kwa imani pekee, si kwa matendo yetu.*
    - ***Imani inayookoa inaongoza kwa kuhesabiwa haki na kupokea uzima wa milele.***

Imani Inayookoa - Mfano:

- **Yesu anatumia mfano kueleza maana ya kuamini – Waisraeli jangwani. Kwa nini malalamiko yao hayakuwa ya haki mbele za Mungu? Je, Mungu alikuwa tayari amefanya nini hadi Israeli wakasahau upesi hivyo? Kulalamika kwao kunadhihirishaje kutokuamini kwao?**
  - *Tayari alikuwa amewaokoa kimuujiza kutoka Misri kupitia mapigo na kuwaongoza kupitia Bahari Nyekundu na kuwaandalia chakula na maji tena na tena.*
  - *Kwa kulalamika walikuwa wakionyesha kwamba hawakuamini katika ahadi zake za kuwapa na kuwatunza na ahadi zake za kuwaongoza kurudi kwenye Nchi ya Ahadi.*
- **Imani ya Waisraeli ilijaribiwa walipolazimika kungoja maji au chakula au kufika nchi ya ahadi. Imani yetu hujaribiwa kwa njia zipi? Ni wakati gani tunajaribiwa kumlalamikia Mungu?**
  - *Njia nyingi sana. Wakati maisha hayafanyiki jinsi tunavyotaka - wakati hatupati baraka tunazotaka, tunapopitia maumivu na magonjwa, tunapotendewa isivyo haki, tunapopaswa kusubiri jibu la Mungu kwa maombi yetu.*

- **Tunapokubali kutokuamini na kuanza kulalamika, tunasahau nini? Tunakataa kuamini nini?**
  - *Tunasahau yote ambayo Mungu tayari ametufanyia - hasa wokovu na tumaini na utambulisho mpya ambao ametupa kupitia Yesu, na ahadi zote zinazoambatana na wokovu huo.*
- **Je, hadithi hii ya Waisraeli jangwani inatusaidiaje Nikodemo na sisi kuelewa maana ya kuzaliwa mara ya pili? Imani ya kuokoa ilionekana je kwa Waisraeli? Inapaswa kuonekana je kwetu? Yesu angekuwaje kama nyoka wa shaba?**
  - *Waisraeli walitambua na kuungama dhambi zao mbele za Mungu na wakaomba rehema. Kisha wakatazama wokovu ambao Mungu alitoa, yule nyoka wa shaba.*
  - *Yesu pia angeinuliwa juu ya mti - msalabani - kulipia dhambi zetu.*
  - *Kama Waisraeli tunaungama dhambi na uasi wetu na kumsihi Mungu kwa ajili ya msaada na rehema na kuangalia kwa macho ya imani juu ya Mwokozi ambaye Mungu ametoa - Yesu.*
- **Je, kazi au kusudi la nyoka wengi ambao Mungu aliwatuma juu ya Waisraeli lilikuwa ni nini? Je, kulikuwa na neema yoyote katika kuwatuma kwake nyoka?**
  - *Nyoka walikuwa adhabu waliyostahili kwa ajili ya dhambi yao, lakini pia . . .*
  - *Nyoka walikuwa neema kubwa ya kuwafanya watu watamani sana Mungu wa kuokoa na kuwaongoza kwenye toba na imani.*
- **Hebu tumrudie Nikodemo kwa dakika moja. Je, unaweza kuelezeaje jibu la Yesu kwa Nikodemo kwa ujumla? Mtazamo wa Yesu ulikuwa upi?**
  - *fadhili, subira, mtazamo wa kufundisha, sio kuning'inia juu ya kushinda mabishano au kushawishi moyo mgumu, lakini nia ya kuchimba mahitaji ya moyo wa Nikodemo - hitaji la kuzaliwa tena kwa imani.*
- **Je, Nikodemo alibadilishwa baada ya kukutana na Yesu? Fikiria matukio haya mengine mawili ambayo Agano Jipya linarekodi maneno na matendo ya Nikodemo:**
  - **Soma Yohana 7:45-52** ambapo Nikodemo anasimama kwa ajili ya Yesu mbele ya Mafarisayo wengine.
  - **Soma Yohana 19:38-42** ambapo Nikodemo anamsaidia Yusufu wa Arimathaya kuandaa mwili wa Yesu kwa maziko.
- **Je, matukio haya mawili ya maneno na matendo ya Nikodemo yanaweza kutufundisha nini kuhusu imani yake na uthibitisho wa ukuaji wa polepole?**
  - *Nikodemo anapata ujasiri kidogo. Akiwa na ujasiri wa kuwauliza marika wake, Mafarisayo aliotumia muda pamoja nao.*
  - *Kujitolea kwa nguvu zaidi, ingawa bado tulivu, kwa Yesu - kumsaidia Yusufu wa Arimathaya kumzika Yesu baada ya kifo chake. Hakuogopa sana kushirikiana na wafuasi wa Yesu.*
  - *Aliitikia fadhili na subira ya Yesu pamoja naye. Hakika alikuwa amezaliwa mara ya pili na alikuwa anaanza kuonja maisha mapya ya wokovu!*
- **Je, tunaweza kujifunza nini kutokana na hili kuhusu mahali ambapo mabadiliko ya kweli katika maisha yetu yanatoka?**
  - *Mabadiliko huja tunapoelekeza macho ya imani kwa Yesu na yale aliyotufanyia katika kifo na ufufuko wake.*
  - *Imani katika Yesu inaongoza kwenye wokovu, uzima wa milele.*

- *Na kisha pia husababisha mabadiliko ya polepole katika njia tunayoishi kwa ajili ya Mungu siku baada ya siku, kama ilivyokuwa kwa Nikodemo!*

- **SOMA 2 Wakorintho 5:21 – Je, ni kama Yohana 3:16, 17?**
- **MFANO - Majalada 2 ya Vitabu** – *Kitabu kimoja kilichoandikwa kwa jina langu kina matendo yote, mawazo, maneno ya maisha yangu (kwa hakika yamechafuliwa sana na dhambi), kingine kina mawazo yote ya Yesu, maneno yake, matendo yake (takatifu na mema kabisa) - ninapomtumaini Yesu, kimsingi Mungu huondoa kifuniko cha kitabu cha Yesu kilichoandikwa kwa jina lake na kuiweka kwenye kitabu changu, yaani, Yesu anachukua mikopo kwa ajili ya dhambi yangu na kulipa msalabani. Pia anachukua jalada la kitabu chenye jina langu na kuliweka kwenye kitabu kuhusu Yesu, yaani, kunihesabia haki yote ya Yesu. - **Kubadilishana Kubwa kwa Dhambi yangu kwa haki yake!***
- **Ikiwa mtu amesamehewa dhambi zake zote na 2) amepewa sifa kwa ajili ya uadilifu mkamilifu wa Yesu, hilo lingewaathirije watakaposimama mbele za Mungu siku ya hukumu?**
  - *Anakubaliwa kabisa na Mungu, na anaweza kutazamia uzima wa milele wa furaha na amani pamoja Naye.*
- **Ikiwa mtu 1) amesamehewa dhambi zake zote na 2) amepewa sifa kwa ajili ya haki yote kamilifu ya Yesu, ni jinsi gani inapaswa kuathiri maisha ya mwamini sasa - hasa wakati anapambana na dhambi? Ni mabadiliko gani mahususi yanaweza kusababisha katika maisha ya mtu?**
  - *Atakuwa na amani zaidi. Hatakuwa na wasiwasi kidogo juu ya kile watu wengine wanafikiria juu yake au juu ya shida au changamoto alizonazo katika maisha yake. Itamsaidia kusema uwongo au kusengenya au kujisifu au kuwa mkosoaji sana baada ya muda. Atakuwa zaidi na zaidi kama Kristo!*

Kwa Muhtasari:

- **Mara nyingi Mafarisayo walizingatia kupata haki kwa kutii sheria. Lakini hii haikuwa na matunda.**
- **"Alipokea haki" - Yesu alisema, "Lazima UZALIWE mara ya pili." Haisemi, "Lazima ujirekebishe."**
  - **yaani Haki ya pekee ya kweli mbele za Mungu ni "kupokea" haki. Imepokelewa kutoka kwake. Imefanywa sawa - yote kwa kazi ya Mungu.**
  - ***Kwa maana mmeokolewa kwa neema, kwa njia ya imani; ambayo hiyo haikutokana na nafsi zenu, ni kipawa cha Mungu; wala si kwa matendo, mtu awaye yote asije akajisifu.*** (Waefeso 2:8,9)
- **Kupokelewa kwa imani - Tunapokea haki hii kwa kuamini tu, kwa kuelekeza macho yetu ya kiroho kwa Mwokozi ambaye Mungu hutoa kama vile Waisraeli walivyoelekeza macho yao ya kimwili kwa nyoka wa shaba.**
  - **Kujifunza KUPUMZIKA katika haki ambayo Yesu hutoa ndio msingi wa kuishi kwa utiifu zaidi kwa kufanya matendo ya haki yanayomheshimu Mungu.**
- **Mabadiliko ya moyo yanaongoza kwenye mabadiliko ya maisha, kwa utii kamili, ujasiri wa ndani zaidi wa kuishi kwa ajili yake!**

MASWALI ya UTEKELEZAJI ya JUMLA (jadili na kikundi kizima):

- Wengi wa Mafarisayo kama Nikodemo walijaribu sana kuwa wema na kutii sheria yote ili kujihesabia haki mbele za Mungu. **Je, ni baadhi ya njia zipi ambazo watu hujaribu kujihesabia haki leo? Je, sisi kama waumini?**
- **Ni mambo gani yanayoendelea kutuhukumu katika maisha yetu? Je! hadithi hii inaweza kutusaidiaje tunapohisi kulaaniwa?**
- Kama Waisraeli waasi wakimtazama nyoka wa shaba, tunahitaji kumwangalia kwa imani Yesu pekee pale msalabani ili kuzaliwa mara ya pili na kubaki kushikamana naye kwa nguvu. Yeye ndiye anayetufanya kuwa waadilifu mbele za Mungu na kutusaidia kuishi kwa ajili ya utukufu wake. **Je, ni baadhi ya njia gani tunazoelekea kuondoa macho yetu kwa Yesu?**
- **Je, ni baadhi ya nyoka gani ambao Mungu hutumia maishani mwetu kunyoosha imani yetu? Je, maumivu anayopitia mtu yanawezaje kuelekeza kwenye imani ya kina na uelewa mzuri zaidi wa maisha mapya tuliyo nayo katika Kristo?**

MASWALI ya UTEKELEZAJI ya KIBINAFSI (chagua moja kwa majadiliano ya kikundi kidogo):

- **Mkristo, ni katika suala gani maishani mwako unaondoa macho yako ya imani kutoka kwa Yesu? Unahitaji kutubu nini ili uweze kutumaini tena neema ya ajabu ya Mungu inayokuhesabia haki na kukutegemeza? Je, Mungu anaahidi kukupokeaje unapotubu na kumwamini?**
- **Je, umezaliwa mara ya pili? Je, Mungu amebadilisha moyo wako ili uone dhambi yako na hitaji lako la Mwokozi? Ikiwa siyoy, unaweza kushiriki na mwamini na kuelewa maana ya kutoa maisha yako kwa Yesu?**
- **Ni dhambi gani au kushindwa gani kunaonekana kukuhukumu mara kwa mara? Je! hadithi hii inawezaje kukutia moyo?**